7/289 3/136

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.0015/ 264
KONU :

ANKARA
12/ 8 /1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞA

İLGİ : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 27.07.1999 tarihli ve KAN. KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/289-1085/3071 sayılı yazısı.

Erzurum Milletvekili Fahrettin Kukaracı'nın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip edilen yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar aşağıda verilmektedir.

1- 195 sayılı Kanun'un 29 uncu maddesinde tarifi yapılan resmî ilânlar, aynı Kanun'un 31 inci maddesi uyarınca; Kurum şubesi bulunan yerlerin belediye hudutları içinde bu şubelerce; diğer yerlerde ise Valilikler aracılığı ile yayınlatılmaktadır.

Anılan Kanun'un 32 nci maddesi: "Resmî ilânlar, fikir ve içtihat farkı aranmaksızın 34 üncü madde mucibinde vasıfları tespit edilecek olan mevkûtelere Basın İlân Kurumu Genel Kurulu'nun tespit edeceği esaslar dahilinde dağıtılır" hükmünü amirdir.

Yukarıda sözü edilen 34 üncü maddenin birinci fıkrasında, resmî ilân verilecek mevkûtelerin vasıflarının; münderecat, sayfa sayı ve ölçüsü, kadro, fiili satış, en az yayın hayatı süresi bakımlarından ve uygun görülecek diğer yönlerden Basın İlân Kurumu Genel Kurulu'nca tespit edilmesini öngörmektedir.

Basın İlân Kurumu Genel Kurulu bu hükme dayanarak; resmî ilân ve reklamların dağıtım ve yayınlama esasları ile bunları yayınlayacak mevkûtelerin vasıflarını, ödevlerini ve uygulamaya ilişkin sair hususları, 15 Şubat 1977 tarihli ve 67 sayılı Karar'la düzenlemiştir. Bu Karar 5 Mart 1977 tarihli ve 15869 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

7/289 4.

Buna göre, günlük gazetelerle diğer mevkûtelerin, resmî ilân ve reklamları yayınlama hakkının doğması için, yayınlandıkları yerlere göre, bu Karar'ın ilgili bölümlerinde öngörülen şart ve vasıfları haiz olmaları, yazılı olarak bunları yayınlama talebinde bulunmaları, Kurum Yönetmeliği ve bu Karar'la yükletilen ödevleri kabul ederek vaktinde yerine getirmeleri gerekmektedir.

Resmî ilân yayınlama hakkı kazanmak isteyen gazetelerin taşımaları gereken münderecat, yüzölçümü, kadro, fiili satış, en az yayın hayatı süresi ve diğer vasıflar ile bu gazetelerin yerine getirmek zorunda olduğu ödevler 67 sayılı Genel Kurul Kararı'nın 17-36 ncı maddelerinde yer alan Genel Hükümler'de gösterilmekte ayrıca, Kurum'un şubesi bulunan yerlerde yayınlanan gazetelerin vasıfları ve ödevleri aynı Karar'ın 46-60 ıncı maddeleri arasında yer almaktadır.

2- Bu Karar'ın bekleme süresine ilişkin 24 üncü maddesinin değişik ikinci fıkrası "Kurum Genel Kurulu'nda temsilci bulunduran Gazeteciler Derneklerinin yayınlayacakları gazetelerden yalnız birinin bekleme süresi üç aydır" hükmünü taşımaktadır.

Aynı Karar'ın 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, yukarıda anılan gazetelerin münderecat, yüzölçümü ve kontenjan durumları dışında, meslek gazeteleriyle aynı hükümlere tabi olacağı öngörülmektedir.

Bu durumda; merkezi Ankara'da bulunan ve Kurum Genel Kurulu'nda temsil edilen Gazeteciler Cemiyeti'nin yayınladığı "24 Saat Gazetesi" münderecat, yüzölçümü ve resmî ilân kontenjanı dışında, meslek gazetelerinin hükümlerine tabidir.

67 sayılı Genel Kurul Kararı'nın 55 inci maddesinin (D) fıkrası uyarınca, meslek gazetelerinin, fiili satışı, bayiler eliyle yapılan satışları ile bedelleri tahsil edilmiş aboneleri toplamı en az (1.000) olmalıdır. "24 Saat Gazetesi"nin, aynı Karar'ın 31 inci maddesi uyarınca Basın İlân Kurumu'na intikal ettirdiği Haziran 1999 ayına ilişkin İcmal Varakası'na göre (1.066) abonesi mevcuttur.

3- 67 sayılı Genel Kurul Kararı'nın 61 inci maddesinin A ve D fıkralarına uygun olarak resmî ilân kontenjanı tespit edilen "24 Saat Gazetesi", Basın İlân Kurumu'nun aracılığı ile 1998 yılında toplam olarak (24.519.224.470.-)TL tutarında ilân yayınlamıştır. 1999 yılı Haziran ayı sonuna kadar yayınladığı resmî ilânların tutarı (14.387.200.000.-)TL'dir.

4- Anılan Genel Kurul Kararı'nın değişik 54 üncü maddesinin son fıkrası, günlük gazetelerin beher nüshasının satış fiyatının, Katma Değer Vergisi dahil,

7/289

5.

138

(10.000.-)TL'den az olamayacağını öngörmektedir. Aynı Karar'ın 58 inci maddesinin (D) fıkrasının (a) bendi ise, mesleki gazetelerin abone bedellerinin yukarıda belirtilen 54 üncü maddede öngörülen asgari satış fiyatının altına düşmemek üzere, kendi günlük satış fiyatı ile abone süresinin çarpımı sonucu bulunacak meblağdan az olmayacağını işaret etmektedir.

"24 Saat Gazetesi"nin üzerinde yazılı olan satış fiyatının (10.000.-)TL, haftada bir gün çıkmayan bu gazetenin yıllık abone bedelinin (3.080.000.-) TL olduğu anlaşılmıştır. Bu gazete bayiler aracılığıyla satılmamakta, abone sistemi ile okuyucularına gönderilmektedir. Öte yandan Türk Dil Kurumu sözlüğünde "Naylon Basın" deyimine rastlanılmadığından, "Taşıdığı nitelikler itibarı ile bu yayın, "naylon gazete" sayılabilir mi? sorusuna cevap vermek mümkün olmamıştır.

5- "24 Saat Gazetesi", yukarıda da sözü edildiği üzere, Kurum Genel Kurulu'nda temsil edilen Ankara Gazeteciler Cemiyeti'nin imtiyaz sahibi olması sebebiyle, 67 sayılı Genel Kurul Kararı'nın 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası ile 46 ıncı maddesinin ikinci fıkrasından yararlanmıştır. Anılan Gazete, Ankara Gazeteciler Cemiyeti'nin dışında bir başka kuruluşa devredilmesi halinde, sözü edilen Genel Kurul Kararı'nın 33 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca, resmî ilân ve reklam yayınlama hakkını kaybedecektir.

Bilgilerine arz ederim.

Mehmet Ali İRTEMÇELİK
Devlet Bakanı

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa
(Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü)